

Justitiedepartementets organisation och uppgifter

Justitiedepartementet ansvarar i Regeringskansliet för rättsväsendets myndigheter, bland annat polisen, åklagarväsendet, domstolarna, kriminalvården samt för migrations- och asylfrågor och krisberedskap. Justitiedepartementet ansvarar vidare för lagstiftningen inom områdena för statsrätt och allmän förvaltningsrätt, civilrätt, processrätt, straffrätt samt migrations- och asylrätt.

Ledning

Chef för Justitiedepartementet är justitie- och migrationsminister Morgan Johansson. Statsrådet Mikael Damberg är inrikesminister. I de politiska staberna ingår ministrarnas statssekreterare, de politiskt sakkunniga och pressekreterarna.

På ledningsnivå finns även ett antal opolitiska chefstjänstemän: expeditionschef, fyra rättschefer, internationell chefsförhandlare, chefstjänstemannen för krishantering i Regeringskansliet samt administrativ chef.

Enheter

Under chefstjänstemännen delas departementet in i 16 enheter med ansvar för olika sakområden.

Polisenheten (PO)

Enheten ansvarar för förvaltning och utveckling som gäller

polisverksamhet, bevakning och utveckling av det internationella polissamarbetet samt frågor som rör internationell civil krishantering.

Myndigheter inom enhetens område: Polismyndigheten och Säkerhetspolisen.

Enheten för domstols- och åklagarfrågor (DÅ)

Enheten ansvarar för förvaltning och utveckling av åklagarverksamhet i allmänhet, domstolar, domare, advokater, rättshjälp och delgivning.

Enheten ansvarar också för lagstiftning som gäller åklagarväsendet, allmänt åtal, förundersökning och tvångsmedel i brottmål, unga lagöverträdare, processen i allmän domstol och allmän förvaltningsdomstol, hyres- och arrendenämnderna, delgivning, internationell civilprocessrätt (utom familjerätt),

skiljedomsrätt samt rättshjälp. Det inkluderar bland annat rättegångsbalken, lagen med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, förvaltningsprocesslagen, rättshjälpslagen, lagen om skiljeförfarande, delgivningslagen, lagen om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas under rättelseverksamhet, lagen om hemlig dataavläsning och förundersökningskungörelsen. Dessutom ansvarar enheten för EU-frågor och andra internationella frågor samt förvaltningsärenden inom dessa områden.

Myndigheter med mera inom enhetens område: Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Justitiekanslern, Rättsmedicinalverket, Integritetsskyddsmyndigheten och Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden, Sveriges Domstolar, Domarnäm-

den, hyres- och arrendenämnderna, Rättshjälpsmyndigheten, Fideikommissnämnden, Gentekniknämnden, Revisorsinspektionen, Sveriges advokatsamfund och Trafikskadenämnden.

Kriminalpolitiska enheten (KRIM)

Enheten ansvarar för förvaltning och utveckling av kriminalpolitik i allmänhet, brottsförebyggande frågor och brottsofferfrågor. Enheten ansvarar också för gemensamma utvecklingsfrågor för rättsväsendet och för samordning av frågor som berör flera delar av rättsväsendet.

Dessutom ansvarar enheten för utveckling som gäller samordning av rättsväsendets digitalisering och andra övergripande frågor om digitalisering inom departementets område samt det offentliga rättsinformationssystemet. På enheten ligger också ansvaret för samordning av arbetet med jämställdhetsintegrering inom departementets område.

Myndigheter inom enhetens område: Kriminalvården, Brottsförebyggande rådet och Brottsförmyndigheten.

Enheten för brottmålsärenden och internationellt rättsligt samarbete (BIRS)

Enheten ansvarar för frågor om internationellt rättsligt samarbete i brottmål, till exempel utlämning, europeisk arresteringsorder, rättslig hjälp, ömsesidigt erkännande och verkställighet av straff och tvångsmedel med mera. Det inkluderar ansvar för såväl lagstiftning som internationella förhandlingar inom bland annat EU, Europarådet och FN.

Enheten är centralmyndighet för internationellt rättsligt samarbete och bistår i detta arbete

svenska och utländska myndigheter. Centralmyndigheten tar emot, granskar och vidarebefordrar framställningar till och från Sverige om internationellt straff- och civilrättsligt samarbete. Enheten bereder även regeringens beslut i sådana ärenden samt ärenden om nåd i brottmål.

Enheten för samordning av samhällets krisberedskap (SSK)

Enheten ansvarar för samordning och utveckling för att förstärka och följa upp samhällets krisberedskap och det civila försvaret. Enheten har också ansvar för förvaltning och utveckling som gäller skydd mot olyckor, alarmering och farliga ämnen (CBRNE) samt informations säkerhet. Det inkluderar bland annat ansvar för frågor som rör 112-avtalet, räddningstjänst, sjöövervakning, psykologiskt försvar, radiokommunikationssystemet RAKEL, transporter av farligt gods, brandfarliga och explosiva varor, beredskap mot kemikalieolyckor med mera.

Dessutom ansvarar enheten för kommuners, regioners och myndigheters beredskap, samordning av frågor rörande civila frivilliga försvarsorganisationer samt civila insatser inom EU och internationellt.

Myndigheter med mera inom enhetens område: Kustbevakningen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Statens haverikommission och Stiftelsen Gällöfsta utbildningscentrum.

Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt (L1)

Enheten ansvarar för lagstiftning när det gäller fastighetsrätt och associationsrätt. Det inkluderar

bland annat jordabalken, expropriationslagen, bostadsrättslagen, hyresförhandlingslagen, aktiebolagslagen, lagen om ekonomiska föreningar, lagen om handelsbolag och enkla bolag, bokföringslagen, årsredovisningslagen, revisionslagen och lagen om skydd för företagshemligheter.

Dessutom har enheten ansvar för EU-frågor och andra internationella frågor samt förvaltningsärenden inom dessa områden.

Enheten för familjerätt och allmän förmögenhetsrätt (L2)

Enheten ansvarar för lagstiftning när det gäller familjerätt och allmän förmögenhetsrätt. Det inkluderar bland annat äktenskapsbalken, föräldrabalken, ärvdabalken, sambolagen, lagen om personnamn, skadeståndslagen, brottsskadlagen, försäkringsavtalslagen, avtalslagen, konsumentköplagen, konsumenttjänstlagen, konkurslagen, skuldsaneringslagen, lagen om företagsrekonstruktion och utsokningsbalken.

Dessutom har enheten ansvar för EU-frågor och andra internationella frågor samt förvaltningsärenden inom dessa områden.

Enheten för immaterialrätt och transporträtt (L3)

Enhetens uppgift är lagstiftningen inom immaterialrätt och transporträtt. Inom dessa områden ingår upphovsrätt, patent, varumärken, företagsnamn, mönster, sjöfart, luftfart, järnvägstrafik och vägtrafik. Enheten ansvarar också för det förhandlingsarbete som pågår på dessa områden såväl inom EU som globalt.

Enheten för lagstiftning om allmän ordning och säkerhet och samhällets krisberedskap (L4)

Enheten ansvarar för lagstiftning när det gäller allmän ordning och säkerhet. Det inkluderar bland annat polislagen, lagen om internationellt polisiärt samarbete, vapenlagen, ordningslagen, lagen om ordningsvakter, säkerhetsskyddslagen, brottsdatalogen, lagen om misstankeregistret, lagen om belastningsregistret och passlagen.

Enheten ansvarar också för lagstiftning som gäller samhällets krisberedskap och civilt försvar. Det inkluderar bland annat lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, lagen om skydd mot olyckor, lagen om brandfarliga och explosiva varor och kustbevakningslagen.

På enheten ligger också ansvar för förvaltningsärenden som gäller lagen om särskild utlänningskontroll och säkerhetsskyddslagen.

Straffrättsenheten (L5)

Enheten ansvarar för lagstiftning som rör central straffrätt, främst brottsbalken, och för lagstiftning som rör kriminalvård och brottsoffer. En stor del av enhetens verksamhet upptas av samarbetet när det gäller materiell straffrätt inom EU och internationellt, i bland annat Europarådet och FN.

Grundlagsenheten (L6)

Enheten ansvarar för lagstiftning när det gäller statsrätt och allmän förvaltningsrätt samt kamerabevakning. Det inkluderar grundlagarna, vallagen, offentlighets- och sekretesslagen, förvaltningslagen, lagen med kom-

pletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och kamerabevakningslagen. Dessutom har enheten ansvar för EU-frågor, andra internationella frågor samt förvaltningsärenden inom dessa områden.

På enheten ligger också ansvaret för samordning av frågor om mål i Europadomstolen och granskning av riksdagens konstitutionsutskott inom Justitiedepartementets område.

Enheten för migrationsrätt (L7)

Enheten ansvarar för lagstiftning när det gäller migrationsrätten, svenskt medborgarskap och vissa gränskontrollfrågor. Det inkluderar bland annat utlänningslagen, lagen om mottagande av asylsökande m.fl., lagen om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl., lagen om rätt till lön och annan ersättning för arbete utfört av en utlänning som inte har rätt att vistas i Sverige, lagen om passagerarregister, lagen om transitering av tredjelandsmedborgare och lagen om svenskt medborgarskap.

Migrationsenheten (MIG)

Enheten ansvarar för mottagande av asylsökande, frågor om ersättning till kommuner och regioner för asylsökande, invandring, fri rörlighet, viseringsfrågor, återvändande, förvarstagan- de och förebyggande av olaglig invandring. Dessutom ansvarar enheten för förvaltningsärenden och frågor om svenskt medborgarskap.

Enheten hanterar även internationellt migrationspolitiskt samarbete inom EU och globalt, skyddsfrågor inklusive tillämpningen av internationella överenskommelser, vidarebosättning, samt underlag till mål i Europadomstolen och FN:s konven-

tionskommittéer som rör utlänningsärenden.

Enheten ansvarar också för ekonomisk styrning och uppföljning inom migrationsområdet och samordnar budgetarbetet under utgiftsområde 8, Migration.

Myndighet inom enhetens område: Migrationsverket.

EU-enheten (EU)

Enheten ansvarar för samordningen av departementets EU-frågor. Dit hör bland annat att förbereda möten i rådet för rättsliga och inrikes frågor, Coreper, EU:s samordningskommitté på området för polissamarbete och straffrättsligt arbete (CATS), EU:s strategiska kommitté för asyl, invandring och gränskontroll (SCIFA), EU:s finansieringsprogram på det rättsliga området samt EU:s utvidgning och yttre förbindelser.

Enheten ansvarar också för samordning och stöd till departementets enheter när det gäller andra internationella frågor som agenda 2030, rapportering till FN:s och Europarådets anti-tortyrkommittéer samt arbetet inom styrkommittén med ansvar för det privaträttsliga och offentligrättsliga samarbetet i Europarådet (CDCJ).

Enheten analyserar också den EU-rättsliga utvecklingen och ansvarar för departementets interna samordning av målen vid Europeiska unionens domstol och tribunalen, samt samordning av genomförandet av EU-rättsakter och ärenden om överträdelse av EU-rätten.

Vidare samordnar enheten den politiska ledningens internationella kontakter, utlandsresor och inkommande internationella besök.

Enheten för ledningsstöd (LS)

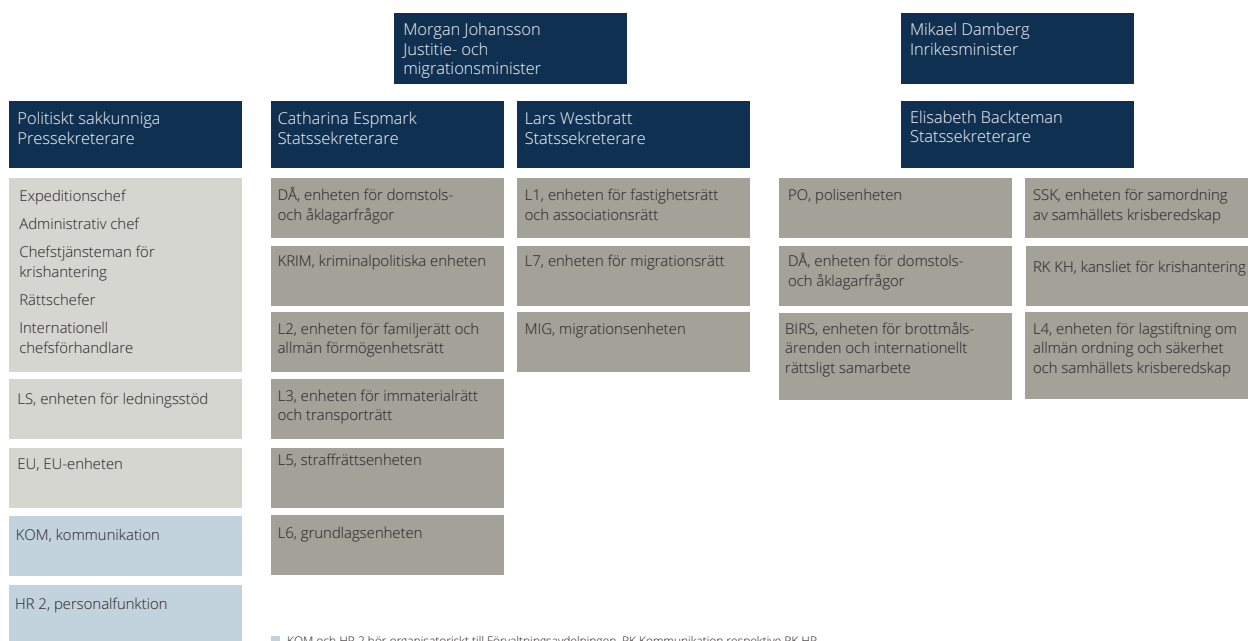
Enheten ansvarar för departementets verksamhetsplanering och uppföljning, budgetsamordning samt säkerhets- och beredskapsfrågor.

Kansliet för krishantering (RK KH)

I Regeringskansliet finns en särskild chefstjänsteman för krishantering med ansvar för att utveckla, samordna och följa upp krishanteringen, samt nödvändiga förberedelser för detta. Chefs-

tjänstemannen och kansliet för krishantering är placerade i Justitiedepartementet.

Kansliet bevakar dygnet runt händelser som regeringen och Regeringskansliet kan behöva hantera och kan starta krishanteringsarbetet om det krävs. Under och efter en kris ska kansliet för krishantering stötta övriga Regeringskansliet i krishanteringen och med utvärderingar. Kansliet stödjer också den politiska ledningen och departementen genom bland annat övningar och utbildningar.

Produktion: Justitiedepartementet
Tel: 08-405 10 00
E-post: ju.info.order@regeringskansliet.se
Webbplats: regeringen.se/justitie

